

Tyrolské elegie

Karel Havlíček Borovský

Analýza uměleckého textu

I. část

- Zasadit výňatek
- **Téma:**
 - Cesta z Čech do Tyrolska
- **Hlavní myšlenka:**
 - Kritika společnosti a zesměšňování vlády
- **Motiv:**
 - hloupost, strach, politika
- **Časoprostor:**
 - Rakousko - Uhersko
 - 19. století
 - období Bachova absolutismu
- **Literární druh:** Poezie
- **Literární žánr:** satirická báseň, elegie

II. část

- **Struktura díla**
 - chronologické
 - 9 zpěvů
- **Hlavní postavy**
 - Karel Havlíček Borovský
 - milý, dobromyslný, vstřícný, odvážný
 - Komisař Dederer
 - vrchní komisař
 - podporuje Bacha
 - řídí převoz borovského do Brixenu
 - Stráž
 - Zbabělí, bojí se a očitě nemají čisté svědomí
 - Měsíček
 - promlouvá s Borovským o Brixenu, loučení s rodinou
- **Děj**
 - **První zpěv**
 - je psán jako monolog vyprávěče obracejícího se k měsíci jako adresátovi
 - svěřuje se měsíčku a ptá se ho, jak se mu v Brixenu líbí. Ať se nebojí, že není zdejší
 - Samotné vyprávění o odjezdu začíná ve druhé části, když uprostřed noci přijde stráž a sdělí mu, že je z nařízení Bacha nucen odjet do exilu. Bach mu ve třetím zpěvu oznamuje, že je v Čechách nezdravé podnebí, že to mu nesvědčí.
 - **Ve čtvrtém zpěvu**

- pan Debera apravil, ať si sebou nebere zbraně protože ho chrání oni
- teple se oblékl a šel ven
- rozloučil se s rodinnou a odjel
- **V pátém zpěvu** - popisuje loučení s rodinou
- Když projíždí přes Jihlavu, mívá borovský kostel a on vzpomínal na to co ho poutá k místu
- Během cesty přes Alpy si vzpomněl na věznicí Kufstein, Myslel si, že ho vezou do vězení
- Na cestě s Reichenhallu do Waidringu se splašili koně. Borovský si vzpomněl na biblický příběh o jonáši, jenž musel vyskočit z lodě. Něco podobného předhodí i spisovatel policii a je pro něj velkým povyražením dívat se na představitele zákona, kteří vyskakují z vozu zatím co karel jel dál v klidu
- Zastavil na poště a počkal na strážníky
- **Devátý zpěv** uzavírá elegii tím, že se nakonec i přes nehodu dostal do Brixenu a strávil tam tři roky
- **Výstavba vět**
 - Ich forma
 - knižní výrazy
 - německé výrazy
 - metonymie, epiteton constans, slova citově zabarvená
 - sdružený a střídavý rým

III. část

- **Literárně historický kontext**
 - **Realismus**
 - snaha zobrazit reálný život
 - zobrazení typického jedince
 - autor upozorňuje na zlo ve společnosti
 - dílo odráží skutečnost a skutečnost odráží dílo
 - **Romantismus**
 - hluboce rozporuplný, odmítá staré formy
 - opovrhne konvencemi
 - hrdina je výjimečný
 - obdivuje prostého člověka
 - většinou vyděděnc
 - nezobrazuje celou skutečnost
 - subjektivní pohled
- **Další autoři**
 - **Světový realismus**
 - Honore de Balzac - otec Goriot
 - Charles Dickens - kronika Pickwickova klubu
 - Guy de Maupassant - kulička
 - **Národní obrození**
 - Božena Němcová - Babička
 - Karel Jaromír Erben - Kytice
 - Karel Hynek Mácha - máj
 - Josef Kajetán Tyl - Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka
- **Autor**

- Český básník, publicista a literární kritik
- stal se klasikem české politické satiry
- Realismus, 2. generace Národní obrození
- založil si vlatní noviny
- psal epigramy - krátké satirické básně
- Na Šafaříkovo doporučení odešel do Ruska
 - Havlíček vychovatelem
 - poznává ruské poměry, nevolnictví, carskou vládu
- Vyhnan do Brixenu, 1851 byl eskortován policií
- **Díla**
 - Epigramy-pět oddílů
 - Obrazy z Rus - cestopis
 - Tyrolské elegie - elegie žalozpěv
 - král lávra - 1854
 - Křest svatého Vladimíra -satira